

[Startside](#) > 2 - Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

2 - Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

Hvad er formålet med en strafferetlig undersøgelse?

Formålet med en efterforskning og en undersøgelse af en straffesag er at indhente beviser vedrørende en strafbar handling og fastslå, om en eller flere mistænkte har begået denne handling.

Politiet iværksætter på initiativ af anklagemyndigheden en indledende efterforskning, hvor man afhører de eventuelle gerningsmænd, indhenter beviser og beskriver sagen i en politirapport.

Efter efterforskningen beslutter anklagemyndigheden enten at henlægge sagen eller at stille den tiltalte for en dommer med henblik på domfældelse.

Når der er begået en forbrydelse eller i forbindelse med komplicerede lovovertrædelser udpeger anklagemyndigheden en undersøgelsesdommer, der indhenter og efterprøver bevismateriale for og imod den tiltalte. Dommeren sigter enhver anklaget, der ser ud til at være indblandet i sagen, og kan selv eller gennem politiet foretage ransagninger, beslaglæggelser eller andre operationer. Han kan beslutte at fængsle alle anklagede.

I forbindelse med undersøgelser af sager, i hvert fald af straffesager, udarbejder dommeren en rapport om sagen til anklagemyndigheden. Denne kræver enten, at sagen henlægges, eller at den tiltalte stilles for en dommer og dømmes. Distriktsdomstolens undersøgelseskammer beslutter, om anklagemyndighedens krav skal efterkommes eller ej.

Mine rettigheder under efterforskningen og undersøgelsen

- [Afhøring/politets efterforskning \(1\)](#)
- [Anholdelse \(herunder den europæiske arrestordre\) \(2\)](#)
- [Afhøring ved undersøgelsesdommeren og varetægtsfængsling \(3\)](#)
- [Retsmøde i den strafferetlige afdeling, der træffer beslutning om evt. løsladelse \(4\)](#)
- [Anklagemyndigheden/undersøgelsesdommeren oplysning af sagen; ret til kontradiktion \(5\)](#)
- [Afslutning af sagens oplysning og henvisning af sagen til retten \(6\)](#)

Afhøring/politiets efterforskning (1)

Hvad sker der under efterforskningen?

Når et offer har indgivet en klage, eller politiet har fastslået, at der er sket en forbrydelse eller en lovovertrædelse, leder anklagemyndigheden den indledende efterforskning og forsøger at finde ud af, hvem gerningsmanden er. Anklagemyndigheden kan overlade det til en undersøgelsesdommer at undersøge og indhente oplysninger i alle slags lovovertrædelser. Når det drejer sig om en forbrydelse, skal sagen forelægges en undersøgelsesdommer. Alle vidner kan blive afhørt. Du kan således blive indkaldt af anklagemyndigheden, politiet eller undersøgelsesdommeren og blive afhørt om din eventuelle rolle i sagen.

Hvad vil det sige at være "sigtet"?

Dine rettigheder under efterforskningen og undersøgelsen opstår fra det tidspunkt, hvor undersøgelsesdommeren rejser "sigtelse" mod dig, dvs. anklager dig for at have begået en lovovertrædelse. Du betragtes dog som uskyldig, indtil din skyld er bevist under en retssag, og du er kendt skyldig.

Hvad får jeg at vide om det, der sker?

Du har ret til at blive informeret om arten af og grunden til sigtelsen, dvs. om det, du bliver anklaget for, og om retsgrundlaget. Denne ret til at blive informeret skal sikre, at du kan forberede dit forsvar så godt som muligt. Oplysningerne skal være forståelige og fuldstændige, og du skal have dem af enten politiet eller undersøgelsesdommeren.

Kan jeg få en tolk, hvis jeg ikke taler sproget?

Hvis du ikke taler et af de sprog, som retsmyndighederne (politiet eller undersøgelsesdommeren) bruger, kan du få en tolk. Tolken oversætter alle spørgsmål og alle dine svar.

Anholdelse (herunder den europæiske arrestordre) (2)

Hvad sker der i tilfælde af en åbenbar forbrydelse eller lovovertrædelse?

Er der tale om en åbenbar forbrydelse eller lovovertrædelse, dvs. at hændelsen lige har fundet sted, kan politiet anholde dig med det samme, hvis du mistænkes for at have begået den pågældende forbrydelse/lovovertrædelse. Politiet kan højst tilbageholde dig i 24 timer. Genstande, der kan være blevet brugt i forbindelse med overtrædelsen, kan blive beslaglagt. Politiet kan tage fingeraftryk og fotos af dig. Du kan få foretaget en dna-test. Derefter bliver du stillet for en undersøgelsesdommer.

Hvornår kan jeg få adgang til en advokat og hvordan?

Hvis politiet tilbageholder dig i forbindelse med en åbenbar forbrydelse/lovovertrædelse, eller du bliver afhørt af en undersøgelsesdommer, har politiet eller undersøgelsesdommeren pligt til at fortælle dig om din ret til at blive bistået af en advokat og give dig mulighed for at kontakte en sådan, så du kan få hjælp. Disse oplysninger skal du have før afhøringen, de skal være skriftlige og på et sprog, du forstår. Du skal kvittere for at have fået dem.

Kan jeg kontakte et familiemedlem eller en ven?

Politiet skal skriftligt mod kvittering og på et sprog, du forstår, fortælle dig, at du har ret til at kontakte en person efter eget valg, og du får stillet en telefon til rådighed. Det kan være et familiemedlem eller en ven, medmindre dette er til skade for sagen.

Kan jeg kontakte en læge, hvis jeg har behov for det?

Lige så snart du er blevet frihedsberøvet, bliver du skriftligt mod kvittering og på et sprog, du forstår, informeret om, at du har ret til øjeblikkelig at blive undersøgt af en læge. Det er også anklagemyndigheden, der altid kan anvise en læge, som kan undersøge dig, enten på eget initiativ eller efter anmodning fra et medlem af din familie.

Kan jeg kontakte min ambassade, hvis jeg kommer fra et andet land?

Du kan kontakte en person efter eget valg, dvs. også dit lands ambassade, hvis du ønsker det.

Kan jeg blive kropsvisiteret?

Hvis du under din frihedsberøvelse mistænkes for at skjule genstande, som kan bruges til at opklare sagen, eller genstande, der er farlige for dig eller andre, kan du blive kropsvisiteret af en person af samme køn som dig.

Kan min bolig, mit kontor, min bil osv. blive ransaget?

Under den indledende efterforskning af sagen kan man kun foretage en ransagning hos dig, hvis du har givet dit udtrykkelige, håndskrevne samtykke. Drejer sagen sig om en åbenbar forbrydelse/lovovertrædelse, er dette samtykke ikke nødvendigt, og ransagningen kan finde sted på et hvilket som helst tidspunkt. Din bil kan også blive ransaget, hvis der er indicier for, at du har begået en forbrydelse/lovovertrædelse.

Under en undersøgelse kan man kun foretage en ransagning hos dig i tidsrummet 06.30-20.00. Du kan få en kopi af beslaglagte dokumenter og bede om at få en beslaglagt genstand tilbage. Staten giver dig denne genstand tilbage, hvis der ikke er brug for den af hensyn til sagens oplysning eller for at sikre parternes rettigheder, og hvis

dette ikke udgør en fare for mennesker eller genstande. Tilbageleveringen kan afslås, hvis konfiskeringen er omfattet af loven.

Kan jeg blive bedt om at afgive fingeraftryk, dna-test, eller andre kropsvæsker?

Efter ordre fra anklagemyndigheden eller en undersøgelsesdommer og med skriftligt, forudgående samtykke fra dig kan politiet tage et celleskrab, dvs. en dna-test, fra dig, med henblik på at foretage en dna-sammenligning.

Du kan blive tvunget til at afgive et celleskrab, hvis der er tegn på, at der er en direkte forbindelse mellem dig og den begåede forbrydelse/lovovertrædelse, og hvis denne kan straffes med to års fængsel eller derover.

Du kan ikke blive tvunget til at få foretaget en blodprøve.

Anklagemyndigheden kan bestemme, at du skal have taget dine fingeraftryk, hvis det ser ud til, at du har deltaget i en åbenbar forbrydelse, og under den indledende efterforskning. Disse fingeraftryk kan politiet senere bruge til at forebygge, efterforske og fastslå strafbare handlinger.

Hvis fingeraftrykkene er tvingende nødvendige for at fastslå din identitet, kan du blive bedt om at afgive dem under en efterforskning af en åbenbar forbrydelse/lovovertrædelse eller i forbindelse med en indledende efterforskning, en anmodning om retshjælp eller en eftersøgningsordre fra en retsmyndighed efter tilladelse fra anklagemyndigheden eller undersøgelsesdommeren. Disse fingeraftryk kan politiet senere bruge til at forebygge, efterforske og fastslå strafbare handlinger, medmindre du ikke er genstand for en efterforskning eller fuldbyrdelse af en dom.

Hvordan kan undersøgelsesdommeren komme til at afhøre mig?

Hvis du ikke er tilbageholdt, kan undersøgelsesdommeren indkalde dig med et brev, en såkaldt tilsigelse til at give møde. Han giver dig simpelthen ordre til at komme på det angivne tidspunkt, hvor du så med det samme vil blive afhørt af undersøgelsesdommeren.

Men politiet kan også blive bemyndiget til at hente dig, hvis undersøgelsesdommeren mener, at der er fare for, at du vil flygte, at beviser vil forsvinde, eller hvis du ikke har efterkommet hans ordre om at møde op. Er der tale om en forbrydelse, der straffes med fængsling, antager man automatisk, at du vil stikke af.

Der kan udstedes en arrestordre, hvis den sigtede er flygtet eller bor i udlandet, og hvis den forbrydelse, han er anklaget for, kan straffes med fængsel.

Hvis jeg kommer fra et andet land, skal jeg så være til stede under sagens oplysning, og kan jeg deltage via en direkte tv-forbindelse?

Du skal være til stede under en afhøring. Deltagelse i form af direkte tv-forbindelse er ikke omfattet af loven.

Afhøring ved undersøgelsesdommeren og varetægtsfængsling (3)

Hvad er formålet med afhøringen hos undersøgelsesdommeren?

Undersøgelsesdommeren fastslår din identitet og fortæller dig om, hvad der skal ske i løbet af sagen. Derefter bliver du informeret om din sigtelse, dvs. at du efter dette tidspunkt officielt er anklaget for at have begået en bestemt lovovertrædelse, og du bliver afhørt om det, du anklages for.

Hvilke rettigheder har jeg under afhøringen hos undersøgelsesdommeren?

Du har ret til at blive informeret om alle de forhold, du anklages for, og om de forskellige trin i proceduren vedrørende den åbenlyse forbrydelse/lovovertrædelse eller under efterforskningen.

Undersøgelsesdommeren har pligt til at fortælle, at du har ret til at få hjælp fra en advokat, som du selv kan vælge. Disse oplysninger skal du have før afhøringen, de skal være skriftlige og på et sprog, du forstår. Du skal kvittere for at have fået dem. Hvis du ikke selv vælger en advokat, skal undersøgelsesdommeren på din foranledning beskikke en advokat.

Du vil først blive afhørt, når din advokat er til stede, medmindre du udtrykkeligt giver afkald på det.

Du har ret til at nægte at sige noget, selvom du skal være til stede. Du skal informeres om denne ret.

Du har altid ret til at ændre på det, du har sagt. En tilståelse kan kun bruges mod dig, hvis den er afgivet frit og frivilligt.

Du har ret til at stille vidnerne spørgsmål.

Du har først ret til at kommunikere med din advokat efter den første afhøring. Dommeren kan med en begrundet beslutning forbyde dig at kommunikere (skrive) med dine pårørende i højst 10 dage.

Kan jeg få en tolk, hvis jeg ikke taler sproget?

Undersøgelsesdommeren skal indkalde en tolk til afhøringen, som oversætter alle spørgsmål og svar, og som oplæser det, du har sagt i retten, og som er indført i retsbogen.

Kan jeg blive sendt tilbage til det land, jeg kommer fra?

Nej, hvis myndighederne i det land, du kommer fra, ikke kræver dig udleveret i forbindelse med den samme sag, og hvis de luxembourgske myndigheder ikke indvilliger i at lade efterforskningen eller undersøgelsen foretage i dit land, skal du blive i Luxembourg, om nødvendigt i fængsel.

Vil man indhente oplysninger om min straffeattest?

I praksis kontrollerer de retsmyndighederne tidligere tilfælde i forbindelse med oplysningen af sagen og dermed også din straffeattest.

Bliver jeg informeret om, hvem der vidner mod mig, og om andre beviser mod mig?

Du har ret til aktindsigt, hvilket normalt sker gennem din advokat, og kan således blive informeret om, hvem der har vidnet mod dig, og om andre beviser mod dig. Du får adgang til sagens akter efter den første afhøring. Du kan også til enhver tid bede undersøgelsesdommeren om lov til at gennemgå akterne i din sag.

Bliver jeg løsladt eller varetægtsfængslet?

Undersøgelsesdommeren kan løslade dig, efter at du er blevet tiltalt og afhørt. Dommeren kan også afsige en fængslingskendelse, så du bliver varetægtsfængslet. Hvis det er tilfældet, vil politiet sætte dig i fængsel. Undersøgelsesdommeren kan forbyde dig at kommunikere med verden udenfor, hvis det er nødvendigt for sagens oplysning. Hvis dette forbud ophæves, kan du telefonere fra fængslet til nærtstående, idet du dog skal overholde fængslets regler herfor.

Du kan på ethvert tidspunkt i forløbet ansøge om at blive midlertidigt løsladt. En sådan løsladelse forudsætter, at der stilles kaution for dig, og at du har bopæl i Luxembourg.

Kan jeg forlade landet under sagens oplysning?

Normalt kan du forlade landet under sagens oplysning, medmindre du er i fængsel. Hvis du derimod risikerer fængselsstraf eller en alvorligere straf (mindst 2 års fængsel, hvis du bor i Luxembourg), kan undersøgelsesdommeren eller undersøgelseskammeret afsige en kendelse om retsligt tilsyn, hvilket bl.a. betyder, at du skal forblive inden for et bestemt geografisk område, som undersøgelsesdommeren fastlægger.

Jeg er allerede blevet retsforfulgt for den samme forbrydelse i et andet EU-land. Hvad sker der så?

Du kan kun straffes for den samme lovovertrædelse én gang, men du kan godt retsforfølges for den to gange, så længe der ikke er afsagt en endelig dom i et land. Hvis en sag efterforskes i det pågældende land, kan du blive udvist til dette land og så blive retsforfulgt og dømt i det land og ikke i Luxembourg.

Retsmøde i undersøgelseskommeret, der træffer beslutning om evt. løsladelse (4)

Hvis jeg er varetægtsfængslet, hvordan og hvem kan jeg så ansøge om foreløbig løsladelse?

Du kan anmode om at blive løsladt på et hvilket som helst tidspunkt under sagens oplysning, og lige så mange gange du vil. Det er en enkel anmodning til distriktsdomstolens undersøgelseskommer.

Men hvis du er varetægtsfængslet, kan du også lave en skriftlig ansøgning om foreløbig løsladelse, som du giver til fængselspersonalet.

Hvad er proceduren, og hvor længe varer det?

Der træffes en hastebeslutning senest tre dage efter modtagelsen af din ansøgning om foreløbig løsladelse. Som sigtet skal du og eventuelt din advokat afhøres. Distriktsdomstolens undersøgelseskommer afsiger kendelse på grundlag af en begrundet udtalelse fra undersøgelsesdommeren.

Kan jeg blive foreløbigt løsladt mod betaling af en sum penge (kaution)?

Loven giver mulighed for kaution. Retten kan løslade dig foreløbigt mod betaling af et beløb, som den selv fastsætter. Dette beløb er en garanti for, at du møder frem for undersøgelsesdommeren og retten, og for at du vil udstå din straf, samt for betaling af bøder og sagsomkostninger.

Vil der blive ført tilsyn med mig, hvis jeg bliver foreløbigt løsladt?

Foreløbig løsladelse kan ledsages af et retligt tilsyn. Myndighederne kan stille dig visse krav såsom ikke at se bestemte personer eller ikke at rejse.

Kan der klages over rettens afgørelser?

Hvis du bliver løsladt, kan anklagemyndigheden anke rettens kendelse senest en dag efter dens afsigelse. I så fald skal du forblive fængslet indtil appelrettens afgørelse.

Du kan altid anke rettens kendelse om at afvise din anmodning om foreløbig løsladelse til appelretten.

Anklagemyndighedens/undersøgelsesdommerens oplysning af sagen og forsvarrets rettigheder (5)

Hvad kan undersøgelsesdommeren gøre for at undersøge sagen?

Under sagens oplysning har undersøgelsesdommeren adgang til en bred vifte af midler til at afdække de forhold, der ligger bag den begåede lovovertrædelse.

Dommeren kan således foranledige ransagninger, vidneafhøringer, konfrontationer, bestille udtalelser fra sagkyndige eller iværksætte telefonaflytninger eller -sporinger og eventuelt en infiltration.

Kan jeg klage over de midler, der tages i brug under sagens oplysning?

Du har ret til at ansøge om at få annulleret en handling under sagens oplysning til distriktsdomstolens undersøgelseskommer.

Ansøgningen skal indgives under selve oplysningen af sagen og senest fem dage, efter at du har fået kendskab til den pågældende handling. Hvis du ikke ansøger om at få den annulleret under sagens oplysning, kan du ikke senere ansøge om det under retsmøderne.

Hvilke andre klager kan jeg indgive?

Ud over muligheden for at få annulleret handlinger kan du også i løbet af sagens oplysning ansøge om at få respekteret en mulighed eller en ret, der er fastsat ved lov. Hvis man har undladt eller afvist at træffe beslutning

om din anmodning, kan du gøre dette gældende senere i en anden instans og her påberåbe dig, at processen ikke var retfærdig.

Hvad kan jeg anmode undersøgelsesdommeren om at gøre?

Du kan via din advokat anmode undersøgelsesdommeren om at foretage en bestemt handling for at bevise din uskyld. Du kan f.eks. anmode om en ransagning, et nyt retsmøde, afhøring af bestemte personer, der vidner til fordel for dig, en konfrontation eller en sagkyndig udtalelse.

Du kan også give dommeren alle dokumenter, som kan bruges til at bevise din uskyld, eller anmode om at få ophævet dommerens beslaglæggelse af dokumenter, genstande eller udlæg i bankkonti.

Afslutning af sagens oplysning og henvisning af sagen til retten (6)

Hvad sker der, når undersøgelsen af sagen er afsluttet?

Undersøgelsesdommeren afsiger kendelse om, at sagens oplysning er afsluttet. Dermed vurderer retten, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at få bragt sandheden for dagen, og at de anklagede gerningsmænd skal dømmes af retten.

Hvilke rettigheder har jeg efter dommerens kendelse om, at sagens oplysning er afsluttet?

Sagens akter, evt. med undersøgelsesdommerens opfattelse, stilles til din og din advokats rådighed mindst otte dage før den dato, hvor sagen skal behandles i distriktsdomstolens undersøgelseskammer. Du har ret til at få adgang til alle oplysninger, der er indhentet under sagens oplysning.

Du har ret til at fremlægge et processkrift, i praksis via din advokat, før undersøgelseskammeret træffer sin beslutning, der enten er en kendelse om at henlægge sagen (på grund af manglende bevis) eller en kendelse om henvisning til en domstol (for at dømme de anklagede).

Du kan klage over undersøgelsesdommerens og undersøgelseskammerets afgørelser, dvs. du kan appellere undersøgelsesdommerens afgørelse eller distriktsdomstolens undersøgelseskammers afgørelse til appelrettens strafferetlige afdeling.

Kan jeg erklære mig skyldig i hele eller dele af sigtelsen før sagens behandling i retten?

Nej, der findes i øjeblikket ikke nogen procedure for at erklære sig skyldig i Luxembourg.

Kan sigtelsen ændres før sagens behandling i retten?

Sigtelsen kan ændres før sagens behandling i retten, alt efter hvad der afdækkes under efterforskningen og sagens oplysning.

Relevante links

[Strafferet](#)

[Lov om undersøgelse](#)

■ Sidste opdatering: 28/10/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.